

KIS LAP

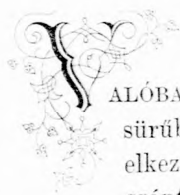
AZ ÉN PAJTÁS KUTYÁM (Lásd a 38. lapon.)

ROSZCSONT FERKE
KALANDJAI
VIZEN ÉS SZÁRAZON.

— Elbeszéli *Ida néni.* —

(Számos képpel.)

(Folytatás.)

ALÓBAN éjfél volt már s mind sűrűbben hullott az eső. Ferke elkezdett sirni. A portás megszánta.

— Jöjjön hát az én szobámba. Nem nagy, de majd csak talál benne egy zugsocskát, ahol meghuzhatja magát reggelig. Akkor tán kocsival mehet Bánhidára.

Nem volt ez valami nagy állomás, inkább afféle megálló hely. A kapus szobája oly kicsiny volt, hogy alig lehetett benne megfordulni. Ferkének a földön vetettek ágat. Olyan álmos és fáradt volt, hogy rögtön elaludt.

Reggel még nem volt ott kocsi, mert a vonat csak ugy délfelé jön. Így hát Ferkének még néhány óráig kellett volna várnia. De már ahhoz nem volt türelme. Ő inkább gyalog megyen. Hiszen azóta ki is derült, szép az idő, és attól a kis sártól biz ő nem fél.

Egy vasúti munkás ment éppen Bánhidára, avval indult utra Ferke. Jól felgyúrta a nadrágját, a harisnyáját a megmaradt fél cipőbe dugta bele, és ezt a hóna alá vágva, kalap nélkül, mezít-láb vigan lubiczkolt a sárban. (Lásd a képet a 36. lapon.) Nem tért ki a legnagyobb pocsolyának sem. Sáros lett a nadrágja, kabátja, nyaka, füle, feje-búbja —

de ő azt nem bánta. A sáros, agyagos földben »csip-csap« volt a nóta, mert nagyot czuppantott, valahányszor kihuzta lábát belőle — és ezt nagyon mulatságosnak találta.

Valóságos hercegi bevonulás volt az Bánhidára, amint Ferke Vad Laczinak el is dicsekedett. Csak az kár, hogy ez nem láthatta a díszes bevonulást.

Mondhatom, nagy volt Sándor bácsi-éknál a rémültség, mikor Ferke ily állapotban köszöntött be hozzájuk. Cso-dálkoztak, nevettek, szörnyüködtek és sajnálkoztak is felette. A jó Biri néni egészen magán kívül volt, mikor testvé-rének fiát így látta meg. Hamar mosdó-vizet és szappant parancsolt, hogy lemos-hassa azt az uti sarat, amelyből Ferke ki sem látszott.

A gyermekek meg csak ugy bámul-tak arra a híres városi urfira, ki ugy állt ott, mint valami vályogvető cigány rajkó, és vigyorgott rájuk. Mikor azon-ban behozták a nagy mosdó tálat és a néni a szivacsot fogta, büszke állásba vágta magát és daczosan felkiáltott:

— Nem! Amíg nem reggeliztem, egy árva csöppet sem engedek az arcomra! Előbb eszünk!

És a néni engedte. Ferke bőséges reg-gelit kapott, ami pompásan ízlett neki, jóllehet lucskosan s azzal a sáros pofá-val kapta be. Mikor kész volt, megsi-mogatta a gyomrát és így szólt:

— Ejnye de jól laktam! Éljen Bánhida!

Bánhidán.

A galambok ott szeretnek lenni, ahol tiszta buzát kapnak; Ferke meg ott, hol

kedves ételét: halpaprikást és turós csuszát főznek neki. Mikor aztán ebédnél torkig lakott, Bánhidát szebbnek találta még Budapestnél is.

A vasutról elhozták podgyászát, s így újra kicsiphette magát, habár nem oly szépen, mint mikor hazulról elindult. Most, hogy rendben volt, először is helyi szemlét tartott a házban. Sándor bácsinak volt egy fia: Jenő, ki Ferkével egykorásu lehetett; ez bemutatta neki a ház minden zegét-zugát. Ferke egy perc alatt kikémlelt mindent. Benézett az ó-kut fenekére, mely deszkával volt leszögezve, és a legmagasabb jegenyefa tetejére mászott fel, hogy az ott levő szarkafészekben tojáást keressen. Jenőnek elállt szeme-szája erre a produkezióra. Ezt ő már nem tette volna, ehhez már nem volt mersze.

— Nini Ferke, össze tépted a kabátodat! mondá neki Jenő, mikor a vendég a fáról lekuszott.

— Sebaj! felelt Ferke hetykén, van más!

Jenőnek sehogy sem fért a fejébe, hogy Ferke ezt a nagy szakadást olyan kicsibe veszi; ő bizony ahhoz volt szoktatva, hogy a ruhát kimélje.

— Menjünk be, majd édes mama bevarrja; aztán elmegyünk Mari nénihez.

— Elmehetünk így is, ráériünk a varratással, sürgeté Ferke, kit hajtott a türelmetlenség.

— Mi jut eszedbe! Tán csak nem akarsz így látogatóba menni? mondá Jenő. Nem, előbb megvarrják a kabátodat.

Ferke valamit mormogott falusi birkákról, amit Jenőke nem hallott, de azért mégis csak engedett. Fölkeresték Biri nénit, aki tüvel-czérnával hamar rendbe hozta a Ferke kabátját, miközben szelíden figyelmezteté, hogy jobban vigyásson ruháira.

— Csak nem tarthat örökké? válaszolt Ferke nagy bölcsen; és, hogy a további prédikációt kikerülje, hamar kifutott a szobából, meg sem köszönve a néni fáradságát, ami bizony Jenőkének megint nem tetszett. Furcsát gondolt az ő városi híres rokonáról, de egyelőre nem szólt semmit, csak a Mari néniék háza előtt látta jónak figyelmeztetni.

— Aztán, édes Ferkóm, ne felejtsetd el köszönteni, ha belépünk.

Ferkét elfutotta a méreg és vörös lett mint a paprika.

— Ejnye te czerimóniás majompofa! Te akarsz engem emberségre tanítani? Engem?

— No no! Csak ne haragudjál! csititgató Jenő. Azért juttattam az eszedbe, mert hazulról sem köszöntél el, mikor ide jöttünk.

— Te, ne leczkétess! Tudom én, hogy kell viselkedni! mondá Ferke hetykén. Nem szorultam én rá a te tanítgatásodra!

Olyan pöczkösen lépett be Mari nénihez, mint valami dróton járó fa-katona, és akkora csókot czuppantott a kezére, hogy a néni nevetve mondá:

— Hohó, öcsém! Csak be ne kapd a kezem!

Ferke aztán diadalmasan oda kancsalított Jenőre, mintha azt akarná mondani:

— Most merjed még állítani, hogy nem tudom mi az illendőség?

Mari néninek szintén volt egy fia, Andor. Evvel együtt indultak el hárman a városkát megnézni. Az uton még több fiúval is kötött ismeretséget, végre a

hánylabdaverő gyerek csak volt Bánhidán, az mind kísérte Ferkét. Nem köllött ahhoz három nap, hogy Bánhidát bejárják. Egy rövidke félóra alatt minden utczáit, nevezetességeit, még a cigánysort is megtekintették. Volt mit hallaniok a szegény bánhidai fiuknak! Mert Ferke ugyan-csak gúnyolta az ő szegény szülő-városukat. Már az igaz, hogy nem is volt valami takaros helység. Alacsony,

nád födelű házak ablakain a libák is kényelmesen bekukucsálhattak. Csak itt-ott vált ki egy-egy csinosabb cserepes ház. De máskülönben igazi sárfészek volt ez a Bánhida. Kő elég volt az utcán,

de kőburkolatnak semmi nyoma. Az utca közepén és a házak előtt valódi tócsák csillogtak. Ferke csuda-dolgokat mesélt az ő szülő-városáról. Azt mondta a bámuló fiuknak, hogy ott a házak oly magasak, hogy a bánhidai torony még ké-

ménynek sem válnék be. Hát még a köveze! Az meg olyan sima, hogy a fiuk nyáron is korcsolyáznak rajta, mint a jégen. És hogy henczegett Ferkén, mikor hősködéseiről beszélt! Milyen tetteket vitt véghez az ő pajtásaival! Azt mondják: »Messzirőljöttek szabad hazudni«. No, hazudott is Ferke akkorátmint a lánczhid, s olyan csoda-dolgokat beszélt, mintha csak Ausztráliából került

... VIGAN LUBICZKOLT A SÁRBAN.

(Lásd a 21. lapon.)

volna oda. A fiúk meg hallgatták, hogy még a lélekzetök is elállt. Vas Gyurinak kedve lett volna mindjárt próbára tenni Ferke erejét, és Ferke is kész volt a próba-birkózásra, de Jenő közbe lépett és

rábirta Ferkét, hogy minden vitézi próba nélkül menjenek haza, hogy a rendes időre otthon legyenek. Ferke csak gyöngén vágta hátba és lökte oldalba új pajtasait, így bucsuzván el tőlük; ezek meg nagyon is megtisztelve érezték magukat az elköszönésnek ettől a módjától. Csak az egy Vas Gyuri adta vissza duplán is a hátbaütést, úgy hogy Ferkének minden csontja ropogott bele.

Ezen a napon semmi nevezetes csinyt sem követett el. Ezt is érdemes följegyezni róla.

(Folytatása következik.)

ÉHES MADÁRKA.

“**T**ITT!.. titt!..
Itt van, itt,
A puha morzsácska!
Jöszte kis madárka —
Jöszte hát, te kis beszédes,
Te kis fázó, te kis éhes
Verebem,
Morzsám mind neked vetem.

Nincs pintyöke, czinege,
Nem hallszik az éneke.
Hát ilyenkor, tél idején.
Jól esik ám a te szerény
Rövid nótád, te kis szegény
Szürke legény.
S amig tart a hó és a fagy,
Minden napos vendégem vagy.
Titt!.. titt!..
Itt van, itt,
A puha morzsácska,
Egyél kis madárka!

A BÉKA ÉS A SAS.

— Állatmese. —

MEGSZOMJAZOTT a sas és leszállt a tóhoz. Amint ott a csőrét bemártotta a vízbe, a sűrű bozótból gúnyosan megszólalt egy béka:

— Lám, lám! A madarak büszke királya mégis rászorul a mi szerény vizecskénkre. Máskor pedig mily gőgösen néz le reá.

— A vízre nem, csak az olyan együgyű lakóra, amelyen te vagy, felelé büszke megvetéssel a sas.

— Oh, de nagyon magasan hordozod az orrodát, csufolódott a béka. Ugyan mivel vagy különb nálamnál?

— No, már azt nem fogom neked magyarázgatni. Majd ha feljössz oda a felhőlepte bércz-ormokra, ahol én szoktam röpködni, akkor szóba állok veled.

— No bizony! Hát arra vagy olyan nagyon büszke, hogy föl tudsz röpkülni magasra? De nagy sor is az! Jó szárnyad van, ez az egész. Semmi különös érdemed benne. Nem olyan nagy mesterség az! Megteszi más, akinek nincs is olyan jó szárnya. Az pedig már különb dolog.

Mikor a béka ezt mondta, a sas megvetőleg már hátat fordított neki, nem is felelt többé. Kis vártatva pedig felröppent és magasra szállt; meg sem állt, míg el nem jutott egy nagy sziklához, melynek meredek falán, egy kis parkányon megpihent. De im egyszerre csak hallatszik a háta mögött:

— Hehehe! Brekeke! Lám, ugy-e hogy itt vagyok, ahol te?

Meglepetve nézett hátra a sas és nagyott ámult. Csakugyan ott volt a béka és gúnyosan vigyorgott reá. De nem csodálkozott sokáig, mert kitalálta, mi történt.

— Oh, te üres fejű hivalkodó! Tudom már, hogy mikor hátat fordítottam neked, belém kapaszkodtál s én hoztalak föl.

— Tökéletesen igazad van. De azért mégis igaz, hogy tuljártam az eszeden; megmutattam, hogy eljutok oda, hova te.

A sas egy pillanatra nagy dühre lobbant, és már megmozdult, hogy hatalmas csőrének egyetlen vágásával agyon csapja a hivalkodó békát. De aztán mást gondolt.

— Nem vagy méltó hozzám, hogy örömet éreztessem veled. Olyan büntetést kapsz, amelyet érdemelsz. Ha azt hiszed, hogy megillet a hely, a hova furfanggal fölcsempészted magadat, hát csak légy itt és boldogulj, ahogy tudsz.

Ezzel gyorsan elröppent és mihamar el is tünt a messzeségben.

A béka eleinte gunyosan nevetett utána. Aztán kissé szét nézett. És ekkor már nem nevetett.

— Hm! Micsoda helyre jutottam ide!.. Erről a kiálló kis párkányról hova legyek? Le nem ugorhatom, mert össze töröm magamat a szörnyü mélységben... fölfelé nem lehet kapaszkodnom, olyan meredek... oldalt sincs ut... Oh jaj! Mi lesz belőlem! Itt veszek, éhen-szomjan, nyomorultan veszek el. Mit csináljak!

Azon mind hiába törte a fejét. Szántabánta keservesen, hogy furfanggal föllopózott olyan helyre, amely nem neki való. Megfogadta százszor is, hogy csak még egyszer jusson vissza a tócsába, nem fog ravasz módon olyan helyre iparkodni, amelyen megélni nincs képessége. De hát ez mind hiába való volt, segíteni nem tudott magán. Szédülés fogta el, a nap melege pörzsölte, éhség, szomjuság gyötörte s végre egy nagy szélroham lesöpörte. Lebukott a magasból és agyon zuzta magát. Még csak annyit sohajthatott:

— Oh, de megérdemeltem sorsomat! Mit ér furfanggal, ravaszással feljutni olyan polczra, melyre erőnk, tehetségünk nem ad jogot! A csaló hivalgás csak rövid ideig tart, aztán keserü bukás következik utána.

AZ ÉN PAJTÁS KUTYÁM.

(Képpel a czimlapon.)

*Pajtás kutyám, jó barátom,
Hívem vagy, szemedből látom.
Sálom, sípkám elviselnéd,
Tarsolyomat is czipelnéd.*

*Hejh, de azzal mit érek én!
Nem tanulhadd meg a leczkém; —
Tarsolyomból kivesszem hát,
S kidolgozom a nagy themát.*

*Alaposan dolgozom ki,
Miket művelt vitéz Szondy;
És azalatt hü Pajtáskám,
Órizd jól a bőrös táskám!*

*S ha, mint hiszem, jól bevégzem,
A tied leszek egészen;
Futvást futunk Gizikéhez, —
Mert már ehhez nagyon értesz.*

KIRÁNDULÁS MANÓ-HONBA.

— Mesés história 6 képpel. —

— DE AZTÁN megírvátok nekem, hogy vagytok ott!

— Természetesen megírjuk apróra.

— És igazán ám! Elég baj az nekem, hogy már megint bajban vagyok és nem mehetek veletek.

— Már a baj csakugyan baj, Tónikám. De hát minek kevered magadat mindig bajba?

— Persze, mintha az máskép is lehetne! Hiszen éppen az a bajom, hogy mindig engem ér a baj.

Az már igaz, hogy Tónika mindig és örökké valami bajban volt. Ha kint ültek a kertben és valami kalandos darázs ott zümmögött a fejök fölött, a többiek rá sem hederítettek, de Tónika okvetlenül

TYÁM.

tom,
látom.
éd,
éd.
k én!
eczkém; —
hát,
hemát.

ady;
im,
m!
bevézem,

hez, —
n értesz.

HONBA.
l. —

ekem, hogy

apróra.
az nekem,
rok és nem

baj, Tóni-
magadat

is lehetne!
gy mindig

mindig és
kint ültek
darázs ott
öbbliek rá
okvetlenül

addig hadonázott, ijedezett, hogy a darázs végre is csakugyan megszurta.

Ha nagy lárma és sivalkodás hallatszott a lépcsőről, százba lehetett fogadni egy ellen, hogy Tónika bukfenczez lefelé, még pedig nem is a maga jószántából. Ha valami tört, szakadt, repedt, fölfordult, az emberek már nem is kérdezték, hogy történt.

— Bizonyosan Tónikának volt itt dolga.

Nem csoda, ha Tónika el volt keseredve, mikor így üldözte a baj. De hát az eddigi sok baj mind csekélység volt a mostanihoz képest! Mert lehet-e annál nagyobb baj, mint hogy az ágyban köll fekiüdnie, mikor Lenczi és Évike már csomagolnak, egy óra mulva pedig már kocsira ülnek és estére ott lesznek az országnak valahol a tulsó végén, Dani bácsinál, a hová mindig vágyódtak.

Mert rég hallották már a hírét a bácsinak, de látni soha sem látták. Messze a bérczes hegyvidéken lakott ódon kastélyában, melyből soha sem mozdult ki. Az ócska kastélyról is, az öreg bácsiról is mindenféle csodás hírek jutottak el a gyermekekhez, kivált egy öreg szolga révén, aki hajdan maga is ott lakott a vén kastélyban. A mama azt mondta ugyan, hogy nem köll hinni az olyan mesékben. A bácsi öreg ember, aki szeret a maga tudós könyveivel foglalkozni, az ódon kastély pedig csak olyan ódon kastély, mint sok más, mindegyikről mesélnek holmi régi meséket. De Évike és testvérei mégis csak úgy vélték, hogy ha ők egyszer arra az érdekes helyre eljutnának, ki tudja, mit mindent fődöznének

föl! Mert ők bizonyosan szemesebbek és ügyesebbek, mint az öreg bácsi.

És nagy örömeikre egy napon, a nyári nagy szünet idején, levél érkezett a bácsitól, hogy nagyon szeretné néhány hétig maga körül látni kis rokonait, küldje el őket a mama. Az apa belé egyezett és így megírták a bácsinak, mikor érkeznek kis vendégei. Hanem éppen az indulás előtti napon esett meg Tónikával, hogy addig ugrált keresztül egy széles, mély árkon, míg bele nem esett és ki nem ficzomitotta a lábát. Az orvos azt mondta, hogy belé telik két-három hét, amíg végkép elmulik a baj. Tónikának tehát otthon kell maradnia. Ezért volt annyira elkeseredve.

— Ki tudja, mit mindent fogtok ott látni! sohajtá. Talán még a kastély szellemével is találkoztok... vagy megtaláljátok a bejárást a földalatti manók barlangjához... és én nem leszek ott!

— Mondom, légy nyugodt, biztatta Laczi. Ha már ott nem lehetsz velünk, legalább megirunk neked mindent, amit látunk, tapasztalunk.

Az igazat megvallva, Lenczi nem igen bizott benne, hogy valami sok csodálatos dologról akadhat irni valója. Ő már nagyoeska fiu volt és ha komoly beszédre került a sor, biz' ő már meglehetősen tudta, mi benne a való, mi a mese. Évikéről nem mondom, hogy nem szerette volna egy kicsit elhinni ezt vagy azt a mesét, s még azt is, hogy vele szintén eshetik valami mesés história azon a mesés helyen. Ő hát egészen komolyan ígérte Tónikának hogy fontos hirt küld minden érdekes eseményről.

A két testvér egy öreg cseléd kíséretében utra kelt és estére baj nélkül meg is érkeztek a bácsi kastélyába. Amint közeledtek, leginkább azon törték a fejüket, milyen ember lehet az az öreg bácsi?

— Csak ne legyen valami komoly, szigoru tudós, szólta Lenczi. Mert akkor bizony még rászorit, hogy én is vele tanulgassak. Pedig én most kedvemre akarok mulatni a vakációban.

— Hátha nemcsak tudós, hanem valami bűvészmester, aki azért nem mozdul az ódon kastélyból, mert a titkos szellemekkel, tündérekkel, manókkal van mindig dolga?

Hanem mikor megérkeztek és kiszálltak a kocsiból, titkon ugyan csak szégyenkeztek. Mert

az öreg bácsi nem hasonlított sem valami mogorva, ijesztően szigoru vén tudóshoz, sem holmi rejtélyes, veszedelmes boszorkánymesterhez, hanem igen kedves, vidám képű, szelid tekintetű öreg ur volt, akin legföljebb az látszott meg, hogy aligha nem beteges egy kicsit és talán azért szereti is legjobban, ha otthon lehet a maga kényelmes kastélyában.

... OLVASGATTAK.

Évike és Lenczi alig voltak ott néhány óráig, már egészen otthonosan érezték magukat és nagyot nevettek saját magukon, hogy olyan bohóságokat tudtak elhinni. No de azért érdekes mesékben mégsem volt fogyatkozásuk, mert a bácsi adott nekik gyönyörű képes-könyveket, melyeket egy-egy árnyas fa alatt a fűbe heveredve olvastak. Ha megelégték, akkor sétáltak, futkostak, lab-

dáztak, este pedig hallgatták a kedves öreg bácsi vidám beszédét. Mindez nagyon kellemes volt s nagyon meg voltak vele elégedve. De volt valaki, aki nem volt ezzel megelégedve. Ez a valaki pedig Tónika volt, ki nek hűségesen megirták viselt dolgaikat. Ő meg azt írta:

»Tudom én, hogy csak titkoljátok előttem az igazán érdekes dolgokat, mert azt akarjátok, hogy ne kíváncsizom oda. Pedig már jóformán meggyógyultam, de apácska azt mondja, hogy büntetésből sem ereszt, ne legyek többé olyan pajkos és gondatlan. Pedig hiába titkolóztok előttem, elmondogatja nekem az öreg János, mit mindent lehet ott csodálatosat megérni. Hanem ti persze

mindent a magatok gyönyörűségére tartatok meg; nem akarjátok, hogy én is oda menjek, mert engemet a kastély tündérei talán még jobban megszeretnének.»

Lenczi és Évike eleinte nagyot nevettek. De Lenczi aztán hirtelen elgondolkozott.

— Hm, hm! Már mégis igazának köll lenni Tónikának. Jobban utána fogunk látni. Remélem, sikerülni is fog és Tónika jobban meg lesz elégedve azzal a levéllel, melyet jövő vasárnap írunk neki.

És nem tévedett. Mert Tónika, mikor ott-hon olvasni kezdte a levelet, borzongva is, örvendve is kiáltott fel:

— Ugy-e mondtam! Tudtam én azt! Jaj, hogy nem lehetek ott! No de legalább majd beszélnek sokat, ha megjönnek. Mert a levélbe

persze nem írhattak mindent bele, nagyon hosszú lenne. Hadd nézzem csak megint elülről.

Nagy figyelemmel és feszültséggel kezdte olvasni, s megtudta im a következőket, amiket Lenczi írt, közbe még rajzokat is pingálván.

»Kedves Tónikám! Hajhaj! Bizony csak igazad volt neked és igaza volt annak, aki kitalálta, hogy nyugtával

kell dicsérni a napot. De már hogy mégis igazad volt-e abban is, amikor megirigyltél minket, azt nem tudom. Hanem majd meglátom, megteszed-e amit most már meg köll tenned, ha bátor fiu és jó testvér vagy. Én számítok reád, hogy kiszabadítasz a hinárból

Mert hát ugy volt az, hogy tegnap Évikével a kertben foglalkoztunk egy kicsit. A bácsi megengedte, hogy ott kapálgassunk, dolgozgassunk. Ez nem

olyan regényes és érdekes foglalkozás ugyan, mint amilyen utána következett; de bár csak sose akadtunk volna egyébre.

Mert amint ott kapálgatok, egyszerre csak megmozdul alattam a föld.

— Ohó, itt van valami! gondolám, és félre állva, annál szorgalmasabban kezdem

kapálgatni a laza földet. Hát egyszerre mit látok? Egy nagy bolthajtást ástam ki. Mi lehet ez? Itt a sik kert közepén!

Évike fölülről nézte.

— Ez valami titkos ut, mondá. Ezt meg köllene vizsgálni, hova vezet. Csak-hogy persze nincs hozzá bátorságod.

Hát tudod, Tónikám, nem tagadom, én egy csöppet sem, hogy nem volt hozzá valami nagy bátorságom. De azt is tudod,

ÉVIKE FÖLÜLRŐL NÉZTE.

hogy leányok előtt nekünk fiuknak soha sem szabad félelmet mutatnunk. Az köl-lene még csak, hogy csufohassanak!

Azért hát büszkén felelém:

— Van nekem elég bátorságom, mind-járt meg is mutatom. Nem vagyok ám én olyan kényes kisasszony, mint te, aki bizony nem fogsz merni utánam jönni.

— Nem merek? No már ahova te el mersz menni, oda én is el merek. Hát csak indulj, kö-vetlek!

Most már mit tehettem? Indulnom kel-lett. Tehát in-duljunk! Mert Évike is jött. azaz hogy csu-folt, mivelhogy négykézlábkel-lett az alacsony boltozat alatt előre hatolni. De ez nem tar-tott sokáig. Ne-hány percz mulva már föl-állhattunk s

legelőször is azon csodálkoztunk, hogy ámbár a szűk, alacsony bejárástól már jó messzire voltunk, mégis világosság volt a barlang-folyosóban:

— Már azt ki kell kutatnunk, hon-nan jön ez a világosság, mondá Évike.

— Természetesen! Csak vigyázzunk, valami mélységbe ne pottyanjunk bele.

Kezet fogva, óvatosan lépegettünk előre. Látni, az igazat megvallva, nem

igen láttunk egyebet, mint a barlang-folyosó sziklás falát. De csak mentünk tovább, mignem olyan helyre értünk, ahol három felé is elágazott a barlang.

— No, most már merre? Nagyon kell vigyáznunk, mert ha többször is szét ágazik, úgy bele tévedünk, hogy soha sem találunk ki többé.

Ezt én mondtam, mert nekem mint nagyobbiknak és fiúnak kötelességem,

hogy gondot viseljek hu-gomra. Meg is ijedt amugy igazában és szeretett volna mindjárt visz-sza fordulni. De éppen hogy ezen tanakod-tunk, egyszerre még nagyobb világosság esa-pott a sze-münkbe.

— Nézd Len-czi, nézd! szólt Évike. Amott lámpással áll

... LÁMPÁSSAL ... NÉZETT FELÉNK.

valaki!

Csakugyan, a hosszú folyosó végén egy furcsa kis alak állt s a kezében lámpás-sal merően nézett felénk.

— Talán valami kalauz, aki itt az idegeneket vezet?

— Mindjárt megtudjuk.

Aztán jó hangosan kiáltottam:

— Jőjj csak közelebb azzal a lámpással, kedves barátom. Éppen szükségünk van reá.

De a fu-jött volna fordult és

— Oh gorombas bizony sőt semmi sem hogy utó

Futott előttünk gyon kur a lámpás szaporán percz, ma

— Ne

— Ja

Munkup

Oly ré-nem aka

— M-dám ne bántani.

A ki

— N

punku!

rek. No

ijedtem

van a

— É

kupunk

— A

manó,

megkap

gyöngé

—

játok

— C

kozzat

ha ug

De a furcsa kis alak nem hogy közelebb jött volna, hanem inkább gyorsan megfordult és elsietett.

— Ohó, barátocskám, ez már csuf gorombaság! kiáltottam utána. Talán bizony sötétben akarsz itt hagyni! Abból semmi sem lesz. Utána, Évike! Szaporán, hogy utól érijük. Tudunk mi futni.

Futottunk is, mint a szélvész, de futott előttünk a kis idegen is. Csakhogy nagyon kurta lábaeszkái voltak. Aztán meg a lámpására is vigyázott, hát nem igen szaporán jutott előre. Nem telt bele két perc, már utól értük és galléron fogtam.

— Nem mondtam, hogy állj meg, he?

— Jaj, jaj! Kegyelem, hatalmas Munkupunku! Kegyelem!

Oly rémülten könyörgött, hogy akarva nem akarva, nagyot nevtünk.

— Mit félsz te csöpp jószág? mondtám neki. Hiszen nem akarunk mi bántani.

A kicsike bámulva nézett ránk.

— Nini! Csakugyan nem Munkupunku! Csak két közönséges földi gyerek. No, így már jól van. Bizony megjedtem, hogy a rettenetes Munkupunku van a sarkamban.

— És ugyan ki az a rettenetes Munkupunku?

— Az a mi ősi ellenségünk, a gonosz manó, aki mindig itt leskelődik, hogy megkaparitson valakit közülünk, szegény gyöngé kis manók közül.

— Mi a manó? Hát mért nem fogjátok el?

— Oh, ti könnyelmű gyerekek! Találkozatok csak vele, majd megemlegetitek, ha ugyan jut rá időtök. Mert nagyon

hamarosan szokta bekapni a prédáját s lenyeli szőröstül-bőröstül.

— Jaj, jaj! kiáltott Évike. Akkor hát nagyon rossz helyre jutottunk ide!

— Nem hívott senki, minek jöttetek? A királyunk mindjárt megérezte, hogy idegenek törtek be. Engem küldött ki, hogy kémeljem, ki jár itt. Az imént világosan hallottam a Munkupunku gúnyos kaczagását. Bizonyos vagyok benne, hogy ő is itt jár megint. No, én sietek haza, hogy itt ne érjen.

— Jaj, kedves kis manó, ne hagyj el minket! Hátha mi találkozunk azzal a szörnyeteggel?

— Akkor meg is esz, az bizonyos. Mert csak akkor jön ide, mikor nagyon éhes.

— Oh, oh! De hát mit tegyünk?

— Ha éppen akartok, jőjjetek velem. Innen befelé már nincs mit félni, mert mindjárt a mi királyunk birodalmában leszünk, oda pedig Munkupunku be nem teheti a lábát. Csak azokra les, akik onnan kitévednek.

— Oh! Hát akkor aztán örökre itt kell maradnunk? Az is borzaszó lesz.

— Nem kényszerít senki, hogy jőjjetek. Én megyek.

— Jaj no! Ne siess! Mi is megyünk.

Mentünk tehát együtt. Alig mentünk pár száz lépést, hát a mi kis manónk egyszerre nagyon vig és bátor lett.

— Most már itthon vagyunk. Itt van kis szánkám, ezen leereszkedünk a mi birodalmunk közepébe. Mert már csak elviszlek a királyhoz, hadd lássa, kik járnak itt az országában.

Az utnak ott csakugyan vége szakadt s szédítő, végeláthatatlan meredek lejtő széléhez értünk. Egy kis szánka-forma volt ott, annak az orra végibe ült le a kis manó.

— Uljetez rá ti is, elértek még ketten. Mi ötvenen is ráülünk. Aztán ne féljetez semmit, ha kissé sebesen fog is siklani. Annál hamarabb leszünk otthon.

Erre a bátorításra csakugyan szükségünk is volt, mert annak fele sem tréfa, ahogy az a boszorkányos kis szánka röpült lefelé. Én megvettem a lábaimat a szánka orrában, de még így is minduntalan attól féltem, hogy lefordulok. Hát még szegény Évike! Ő a hátam mögött kuporgott és belém kapaszkodott. Néha bizony attól féltem, hogy ő ránt le. Csak a kis manó nem félt egy csöppet sem. Ott ült az én lábaim közt és jókedvűen füttyörészett.

Sokáig repültünk, azaz hogy siklottunk lefelé. Már biz én akár azt is elhittem volna, hogy eljutottunk a föld közepéig. De egyszerre csak megállt a szánka, még pedig azért, mert már megszűnt a lejtő s óriási csarnokba értünk, melynek

sem a végét, sem a magasságát nem láthattuk be. Még le sem szálltunk a szánkáról, már egész sereg apró manó fogott körül és nagyot bámult reánk. Mind egy szálíg szakasztott egyforma volt, úgy hogy mikor a mi vezetőnk közéjük vegyült, rá sem ismertünk többé, melyik az. Azt sem tudtuk, mihez fogjunk, merre induljunk; de kicsi manónk, miután bizonyosan elmesélte, hogy kik vagyunk és hogy tölünk nem köll

félniök, megint elénkbe került.

— No, ti gondatlan gyerkőczök, ha már idáig eljutottatok, most már jőjjetek velem a királyhoz! És ne féljetez tőle semmit, mert ő nagyon szelid, derék király.

Bizonyosan mindjárt kinnál fog mindenféle jóval; de ti gondoljátok meg jól, mit kívánok tőle.

... BELEM KAPASZKODOTT.

— Oh, én már tudom, mit kívánjunk. Csak vezess szaporán elébe, mondá Évike.

Én bizony, megvallom, hiába törtem utközben a fejemet, mit kívánjak a manók királyától. Mert ha egész hordó aranyat ad is, mi haszna, ha innen nem szabadulunk!

Már abba is kellett hagynom a fej-

törést, mert eljutottunk arra a helyre, ahol a kis manók királya trónolt, körülvéve az ő hatalmas testőrségétől. Már persze hatalmas volt az annak a csöppecske népecskének, de mi bizony Évikével alig birtuk megállni a nevetést. Mert ezek a lándzsás vitézek mind csak akkor-kák voltak, hogy félkezemmel huszat is leütök egyszerre.

Persze nem ezt tettük, hanem, miként illik, szépen köszöntünk, mialatt vezetőnk mély hódolattal leborult előtte és nyilván rólunk magyarázott valamit, mert a király komolyan ugyan, de eléggé nyájasan nézett felénk s felkiáltott:

— Gkndrbx-trffgchmmlp?

Akármenynyire megfeszítettem is az eszemet, nem birtam kitalálni, mit kérdez ő felsége. Oldalba böktém Évikét, de ő is azt sugta, hogy nem igen érti. Aggódni kezdtem, mert királynak, ha még olyan piczike is, illik felelni. Szerencsére kíségetett a bajból a mi'jószi'vü vezetőnk, a ki így felelt:

— Zsbdxxnsvnlffrltffgh!

Ez a felelet tökéletesen kielégítette ő felségét, mert igen barátságosan fordult

felénk és most már a mi nyelvünkön mondá:

— No gyerekek, azt nem valami okosan cselekedtéték, hogy olyan helyre bujtatok be, amelyről nem tudtátok, ki lakik ott. Ámde hű szolgám azt mondja, hogy ti az én oltalmam alá adjátok magatokat és semmi rosszat nem terveztek. Így már kisebb a baj és szívesen megsegítelek. Mondjátok, mit kívántok? Ha csak lehet, teljesítem.

... SZÉPEN KÖSZÖNTÜNK.

Én bizony még most sem tudtam, mit kívánjak; de a szemes Évike mindjárt megszólalt:

— Hatalmas kis király, nekünk most csak egy a kívánságunk: — ez pedig nem más, mint az, hogy veszedelem nélkül haza jussunk.

— Okos kis leányka vagy, okosat kívántál. Legyen meg, amit kívántok. Hű szolgám elkísér, kezébe adom a bűvös lámpást és nem lesz bajotok, ha pontosan engedelmeskedtek, ami nem is lesz nehéz, mert csak arra kell vigyáznotok, hogy mindig az ő lámpása fényének körében maradjatok. Nem felejtitek el?

— Dehogy felejtjük!

— No akkor hát szerencsés utat.

Induljatok, hogy vacsorára otthon legyetek.

Megindultunk, vigan és bátran, mert tudtuk, hogy bajunk nem lehet. De hát az volt a bökkenő, hogy nagyon is elbizakodtam és lassan-lassan megfedkeztem a jó kis király intéséről. Egy fordulásnál kényelmeskedve hátra maradtam. Hát egyszerre csak mellen ragad valami.

— Ahá, barátocskám, megcsiptelek! szólt egy szörnyű rikácsoló hang.

Majd holtra ijedtem. A rettenetes szörnyeteg Munkupunku vigyorgott reám és tartott erősen fogva. Össze kulcsolt kezekkel könyörögtem kegyelmet, mialatt Évike a kis manóval rémülten futott odább. A szörnyeteg azonban csak vigyorgott tovább s így szólt:

— Könyörgésre én nem szoktam hallgatni, barátocskám. Inkább hasznodra válhatik az, hogy nagyon sovány vagy.

— Miért? kérdém csodálkozva.

— Hogy miért? Hm! Azt nem magyarázom. Hanem mondok valamit, barátocskám. Tudom én azt, hogy van neked egy öcséd, aki igen jó kövér ficzkó, aztán meg váltig kíváncsi, hogy megismerkedjék az olyanféle népséggel, amilyennel

te ma találkoztál. No, hát én téged haza bocsátalak, ha egy hét alatt ide küldöd az öcsédet. Neki majd megmagyarázom, miért szeretem jobban a kövéret a soványnál. Hát szaporán beszélj: ide teremted-e őt nekem. Igen vagy nem?

— Hogy ne! Persze hogy ide teremtem! Magam is úgy tudom, hogy neki ez nagy kívánsága.

— Akkor jól van. Most hát elmehetsz. De jól vigyázz, hogy beváltsd szavadat,

mert engem nem lehet rászedni.

Aki egyszer nekem van ígérve, azt, ha nem jön a maga jószántából, elhozom magam, és ha nem találok, akkor azt fogom fülön, aki ígérte. Most mehetsz.

Nem igen kínáltattam magamat. Futottam teljes erőmből és csakhamar utól értem Évikét, aki

már egymaga volt. A kis manó eltűnt. Nem is volt rá több szükségünk, mert éppen eljutottunk a katlan nyílásához, oda, ahol bebujtunk. Most kimásztunk és ugyancsak nagyot fujtunk, mikor ismét kint voltunk Isten szép ege alatt.

Ekkép szerencsésen haza jutottunk. De most már, kedves Tónikám, rajtad a sor, hogy beváltsd az ígéretet, melyet én adtam. Tudom, magad is nagyon ki-

... KEGYELMET KÖNYÖRÖGTEM.

vánkozol a találkozásra a hatalmas Munkupunkuval. Kérd meg tehát apácskát, eresszen el és jőjj azonnal. Majd én elvezetlek Munkupunku elé és megtudod, mit akar. Én meg Évike nem tudjuk kitalálni. Hanem a te számodra jól elkészítettük az utat. Hát jőjj szaporán.»

— — — Eddig volt a Lenczi levele. Otthon elolvasta az apa is, a mama is. Az apa olyasmit dörmögött mosolyogva, hogy a »kópé Lenczi«. De aztán kínálta Tónikának, hogy hát menjen, ha Lenczi hívja.

De Tónika nem ment, az okát pedig nem akarja megmondani. És így nem tudom: azt hiszi-e, hogy Lenczi kifigurázta, vagy azt, hogy csakugyan a rettenetes Munkupunku karmaiba kerülne? Mit gondoltok?

HÁROM KIS UNOKA
VERSE
ÖREG NAGYMAMÁJOKNAK.

I.

A Fánnikáé.

Örök nagymamának, jó keresztmamának
Csókolja kezét kis unokája.
M g csak kicsi vagyok, alig hogy dadogok,
De mégis vágyom már áldására.
Adjon hát, kérem szépen,
Egy édes csókot nekem.

II.

A Bandié.

Én vagyok a szépsze Bandi,
Kissé hamis, kissé kandi,
De azért szót is fogadok,
Ha parancsolnak a nagyok.

Szeretem a nagymamákat,
S hogyha még sokat nem várnak,
Kezdem most a kevesen:
Elhoztam szeretetem.

III.

A Domié.

Én már iskolába járok,
Tanulok ott sok újságot,
Amit még nem is hallottam,
Sok szépet, jót látok ottan.

Előbb csak a nagy Á-n kezdtem:
Lassan mind tovább érkeztem,
S még csak most látom, hogy mennyi
Sokra köll még nekem menni!

De nem félek, megyek bátran,
Gyönyörködöm sok csodákban:
Megyek, mind továbbra érve,
Jó szüleim örömére.

Béla bácsi.

KOCZKA-REJTVÉNY.

H	H	E	E	É
D	T	N	É	
J	SZ	R		
N	É			
Ö				

1. Hasznos házi állat.
2. Szarvasok tanyája.
3. A fa külső boritéka.
4. Az agy működésének főjele.
5. Mássalhangzó.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XLII. kötet 1-ső számában közölt kép-rejtvény megfejtése:

Országos képviselő.

Helyesen fejtették meg: Széll Erzsike, Tálasy Aladár, Frankl Paula, Rosenthal Ella, Szelnár Ilonka, Romeiser Ilona és Feri,

Lengyel Margit, Faludy Margit, Kund Mariska, Kohn Mariska és Tercsi, Barabás Dezső, Basch Gyula és Andor, Fleischmann Rózsa, Patterson Margit és Orsolya, Vadas Zoltán, Szinyey M. Rózsika (hiányosan), Ferenczi Zsófi, Matyasovszky Zoltán, Máder testvérek, Eisenberger Matild, Marschall Ernő, Maller Margit, Paula, Adélka és Imre, Herzog Antal, Seligmann Rudolf, Wertheimstein Adrienne, Kovács Irénke, Kégly Mariska és Ilona, (saját kezű írást kívánok F. b.) Aczél Ákos (hiányosan), Fogel Ilona (hiányosan), ifj. Miklós Ödön és Elemér, Lukács József, Schulz Mariska és Pali.

*
A »KIS LAP« XLII. kötet 1-ső számában közölt találós mese megfajtése:

Ha az asszony kedden szapul, az üst kormos.

Helyesen fejtették meg: Eisenberger Matild, Máder testvérek, Bánfay Irén, Klausz Ferencz, Maller Margit, Paula, Adélka és Imre, Holováth Endre és Taszi, Parragh Eszti és Dini.

*
A »KIS LAP« XLI. kötet 26-dik számában közölt feladvány megfajtését beküldték: Máder testvérek, Pajzán Rudi és Matyi.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

A még folyton érkező szíves ujévi jókívánságokért fogadjátok forró köszönetemet. — **Décsy Mariska.** Melegségtől sugárzó, takaros levelkédnek nagyon, nagyon örültem. Szeretettel üdvözöllek kicsi híveim nagy táborában. — **Rosenthal Ella.** A jó kívánság mindig elkel. Köszönöm szíves megemlékezéset. — **T. D.** Nem felel meg. — **Szűsz Nelli.** Kettős örömeid telhetik a »Kis Lap«-ban, ha a saját takarékoságodnak köszönheted. Üdvözöllek. A ti házatok, családokotok nekem régi kedves emlékekben van. — **Füssy Emma, Volovszky Kázmér, Stand Hedvig, Komjáthy Bandi, Kaczander Teréz, Tamássy Balint, Vass Imre és Péterke, Boór Inész.** Öllek mindannyitokat. Ami áldást nekem kívántok, a jó Isten duplázza meg rajtatok. — **Ifj. Somssich Andor.** 1-ór hol van már Karácsony? Már csak lesz megint esztendőre, Istennek kedvező jóvoltából. 2-or rég megjelent az már a »K. L.«-ban. De ez ne busitson. A puskaport is kétszer találták fel. Tégy újabb kísérletet. — **Haidt Margit.** A versecskédet nem bírtam megérteni.

Írásodból itélve, nagyon kicsi kis lány lehetsz, s így bizony nem a te korodhoz való még verset írni, hanem inkább azokat, melyek a »Kis Lap«-ban megjelennek, olvasgatni. Majd ha jobban megerősödtél elmében és tudásban, próbáld meg még egyszer. — **Szell Erzsike.** A másodikat besoroztam. — **Soós Pista.** Fotografus-készüléket a váci-utcai Calderoni-boltban rendelhetsz meg. Ha jól tudom: utasítás is jár vele. Én a vele való bánást meg nem magyarázhatnám még arra az esetre sem, ha értenék hozzá; mert hogy szorítsak a »Kis Lap«-ban akkora helyet, mint a mekkora szükséges ennek a mesterségnek a tanítására? — **Kovács Irénke.** Hét éves lánykától elég jó írás. Ugy azt, hogy már tavaly óta szereted olvasni a »Kis Lap«-ot, mint Margit szíves üdvözlését kedves tudomású veszem. — **Pollák Alfréd és Dezső.** A hiányzó számot már meg is küldtettem. Írástok javulásának örvendek. Tavasszal látjuk egymást. — **Könyöki Ella.** Levelkém nem érkezett meg? — **Talasy Aladár.** Úgyes rajzok. Kettejét közlöm, de névtelenül. — **Lukács József.** A »rejtett névnek« csak a megfajtását küldted be, de nem az utmutatást. Megtehetném magam is, de az akarom, hogy a küldemény teljesen a magad munkája legyen, s ez okból az egészet elvárom újra. — **Ferenczi Zsófi.** Bizony oly rég lapnál, mint amilyen a »Kis Lap«, évek jártával egy-egy találós mese vagy képrejtvény megjelen másod ízben is. Amit régi kis olvasómról, bátyádról írsz, hogy az már azóta bajszos legyeny, nagyon érdekelt. Különösen kedvesen esett azonban, amit magadról írtál: hogy t. i. rendületlen híve vagy a »Kis Lap«-nak. Pompás, szinte férfias írásod a legnagyobb dicséretre érdemes. — **Demkó Andris.** Az országban a legnagyobb vasöntő műhelyeket láthatod Salgó-Tarjánban, Lükéren és Ózdon. Ez a »Rima-Murányi« részvényes társaság tulajdona, s amely tanulságos, épp oly lélekemelő látni az emberi tudomány, erő és szorgalom hármás egyesülésének ezt a nagy példáját. Ha tavasszal látogatod meg, még az is jár vele, hogy a festői Gömör vármegyének legszebb hegyi vidékét és erdeit láthatod a kikeleti virulás teljes díszében.

JÓITÉKONYSÁG.

Az éhező és fázó gyermekek részére:
Kovács Irénke 1 frt., Gayer Gyula 1 frt.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.
Forgó bácsi.